

REMISS

2019-06-27

Enligt sändlista

Förslag till allmänna råd och vägledning om redovisning av fusion

Bokföringsnämnden (BFN) har vid sitt sammanträde den 19 juni 2019 beslutat att remittera ett förslag till allmänna råd och vägledning om redovisning av fusion. Det allmänna rådet ska tillämpas vid redovisning av fusion enligt 23 kap. aktieföringslagen (2005:551) och enligt 16 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. BFN:s avsikt är att upphäva Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 1999:1) Fusion av helägt aktieföringslag och (BFNAR 2003:2) Redovisning av fusion i samband med att de nya reglerna börjar tillämpas.

Det remitterade förslaget

BFN har gett ut två allmänna råd om redovisning av fusion, Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 1999:1) Fusion av helägt aktieföringslag och (BFNAR 2003:2) Redovisning av fusion. Mot bakgrund av de ändringar i årsredovisningslagen (1995:1554), ÅRL, som antogs genom propositionen Tydligare redovisningsregler och nya rapporteringskrav för utvinningsindustrin (prop. 2015/16:3) beslutade nämnden den 18 oktober 2016 om vissa begränsade uppdateringar av de allmänna råden med tillhörande vägledningar.

Nämndens beslut föregicks av en remiss. Remissen innehöll fler förslag än vad som senare kom att beslutas. Remissinstanserna var överlag positiva till de föreslagna ändringarna men framförde önskemål om ytterligare ändringar av regelverken. Bland annat efterfrågades reglering av vad som ska gälla beträffande redovisning i samband med nedströmsfusioner, att reglerna borde kompletteras så att de omfattar även ekonomiska föreningar samt kompletteringar vad gäller IFRS-företag och finansiella företag. Synpunkter framfördes även på strukturen i vägledningarna. Sålunda identifierades ett antal frågeställningar och behov av ändringar av både materiell och redaktionell art.

BFN har anlitat en extern konsult för att ta fram en rapport avseende ett antal av de frågeställningar som väckts vid uppdateringen enligt ovan. Under arbetet med såväl rapporten som den fortsatta beredningen har BFN fört en dialog med en referensgrupp knuten till projektet. Slutsatserna i rapporten och diskussionerna med referensgruppen har legat till grund för det remitterade förslaget.

Under utredningsarbetet blev det tydligt att det finns komplikationer avseende värderingen av tillgångar och skulder i det överlåtande företaget som beror på den terminologi som används i

fusionsregelverken och att den kompletterande normgivningen avseende koncernredovisningen har ändrats.

De nuvarande fusionsregelverken är i terminologi och regeluppbyggnad anpassade till att det finns en koncernredovisning som är upprättad enligt ägarteorin. BFN:s nuvarande normgivning för koncernredovisning innebär att enhetsteorin ska tillämpas. Detta får till följd att det kan uppstå tolkningsproblem när den metod för värderingen av tillgångar och skulder som finns i nuvarande fusionsregelverk (koncernvärdemetoden) ska tillämpas. Det beror på att koncernvärdemetoden kan tillämpas så att den inte beaktar effekten av att andelar kan ha förvärvats i flera steg. I förslaget tydliggörs därför att värdering av tillgångar och skulder som övertas genom fusion ska baseras på de ackumulerade anskaffningsvärdena för andelarna i juridisk person i de fall andelarna har förvärvats i flera steg.

Enligt BFN:s normgivning om koncernredovisning ska en förvärvsanalys upprättas enligt enhetsteorin när det bestämmande inflytande förvärvas. Därmed kommer effekten av att andelarna har förvärvats i flera steg inte få genomslag vid värderingen av övertagna tillgångar och skulder om koncernvärdena läggs till grund för värderingen. En annan skillnad kan även uppstå om tilläggsköpeskilling utgått senare än tolv månader efter förvärvet av andelarna i det överlåtande företaget.

När ska ändringarna börja tillämpas

BFN föreslår att det allmänna rådet ska gälla fr.o.m. den dag beslut att anta det allmänna rådet fattas och att det får tillämpas på fusioner med fusionsdag efter detta datum och med tvingande tillämpning efter den 31 december 2020. De två äldre allmänna råden om fusion ska upphävas i samband med beslutet men får tillämpas på fusioner med fusionsdag senast den 31 december 2020.

Remissynpunkter

BFN önskar få remissynpunkter på förslaget. Synpunkter som innebär att ändringar bör göras, bör också omfatta förslag på hur ändringarna ska se ut. Nämnden önskar särskilt svar på följande frågeställningar.

1. Fusion mellan systerföretag

Det remitterade förslaget innebär att värderingen av de genom fusionen förvärvade tillgångarna och skulderna, vid fusion mellan två systerföretag, ska göras med utgångspunkt i moderföretagets anskaffningsvärde för andelarna i det överlåtande företaget, se punkt 2.6. Det är ett avsteg från huvudregeln som utgår ifrån att de genom fusionen förvärvade tillgångarna och skulderna ska värderas med utgångspunkt i fusionsvederlaget eller det övertagande företagets anskaffningsvärde för andelarna i det överlåtande företaget. Nämnden önskar synpunkter på den valda lösningen. Nämnden önskar vidare remissinstansernas syn på om motsvarande reglering ska gälla även på andra nivåer inom en och samma koncern.

2. Fusion mellan företag i oäkta koncern

I punkt 2.9 regleras att vid fusion mellan företag som ägs av samma fysiska person eller i väsentligen samma proportion av en grupp fysiska personer får övertagna tillgångar och skulder redovisas till de bokförda värden de haft i det överlåtande

företaget. Punkt 2.9 tillämpas i exempel 12 i en oäkta koncern i vilken företagen tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag, K2. I exemplet består fusionsvederlaget av nyemitterade aktier och värdet bestäms till summan av det bokförda värdet av övertagna tillgångar och skulder på fusionsdagen.

I Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning, K3, anges i punkt 22.8 att aktier eller andra egetkapitalinstrument ska värderas till verkligt värde av de kontanter eller andra resurser som företaget mottagit eller har att fordra. Ett företag som tillämpar K3 ska således värdera de emitterade aktierna till det verkliga värdet på de övertagna tillgångarna och skulderna. I exempel 7 i vägledningen till Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2003:2) om redovisning av fusion framgår effekten av en tillämpning av punkt 2.9 och värdering av de nyemitterade aktierna till verkligt värde. I exemplet anges inget kvotvärde utan hela beloppet redovisas som bundet eget kapital.

En fråga nämnden vill ha svar på är om ett företag som tillämpar K3 bör ha möjlighet att värdera aktier eller andra egetkapitalinstrument till bokförda värden av de kontanter eller andra resurser som företaget mottagit eller har att fordra t.ex. när aktier emitteras i samband med en fusion.

3. *Fusion mellan ekonomiska föreningar*

Det allmänna rådet ska tillämpas vid fusion mellan ekonomiska föreningar. Vid sådana fusioner utgår inget fusionsvederlag. När fusionen genomförts blir medlemmarna i den överlåtande föreningen medlemmar i den övertagande föreningen. Det nominella värdet av medlemsinsatserna blir normalt detsamma som i den överlåtande föreningen. Vid fusion regleras därför särskilt att tillgångarna och skulderna tas över till de bokförda värdena de hade i den överlåtande föreningen. Nämnden önskar svar på om det finns behov av denna och andra särregler vid fusion mellan ekonomiska föreningar eller vid fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt aktiebolag.

4. *Hantering av negativ goodwill i vissa fall*

Vid fusion av företag som tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag, K2, ska uppskjuten skatt inte redovisas. Vid redovisning av fusionen ska de tillgångar och skulder som övertas i samband med fusionen värderas med utgångspunkt i en fördelning av fusionsvederlaget eller anskaffningsvärdet för andelarna. I samband med att denna fördelning görs fördelas därmed ingen del till uppskjuten skatt om företaget tillämpar K2. Det kan få till följd att uppskjuten skatt som belöper på ett övervärde på en tillgång, t.ex. en fastighet, kan komma att hänföras till negativ goodwill.

Om det övertagande företaget inte äger andelarna i det överlåtande företaget före fusionen ska det fusionsvederlag som utgår i samband med fusionen fördelas på de övertagna tillgångarna och skulderna och eventuell goodwill. Vid beräkning av fusionsdifferensen kommer eventuell negativ goodwill som identifieras i samband

med fusionen att påverka fusionsdifferensen genom att fusionsdifferensen ökar. Detta beror på att det sammanlagda värdet på företagets nettotillgångar blir lägre. Negativ goodwill får därmed samma effekt vid beräkning av fusionsdifferensen som om det varit en skuld eller obeskattad reserv.

Om det övertagande företaget äger andelarna i det överlåtande företaget ska en fördelning av anskaffningsvärdet för andelarna göras på de tillgångar och skulder och eventuellt uppkommen goodwill som fanns i det överlåtande företaget när andelarna förvärvades. Frågan är hur eventuell negativ goodwill ska hanteras i dessa fall. K2 saknar bestämmelser om redovisning av goodwill. Bestämmelser om redovisning av negativ goodwill finns i 7 kap. 22 § ÅRL. Negativ goodwill får upplösas och intäktsföras om en sådan behandling överensstämmer med 2 kap. 2–4 §§ ÅRL. Bestämmelserna ska tillämpas på koncernredovisningen.

Nämnden önskar remissinstansernas synpunkter på hur negativ goodwill, som uppstår vid förvärvet av andelarna i det överlåtande företaget, ska hanteras i samband med redovisning av fusionen i det fall det övertagande företaget tillämpar K2.

Ett sätt att hantera negativ goodwill är att den upplöses och intäktsföras på samma sätt som uppskjuten skatt skulle ha återförts i samband med att övervärdet som den uppskjutna skatten belöper på skrivs av. Det skulle innebära att den negativa goodwill justeras i samma takt och med samma belopp som den uppskjutna skatten som den är hänförlig till. Vid en sådan redovisning skulle eventuell negativ goodwill motsvaras av det kvarstående värdet på uppskjuten skatt vid de olika tidpunkterna som värden ska beräknas för.

Ett annat sätt att hantera att uppskjuten skatt inte får redovisas i K2-företaget skulle kunna vara att ett övervärde som belöper på t.ex. en fastighet minskas med den uppskjutna skatten som belöper på övervärdet. Det skulle få till följd att någon negativ goodwill inte uppstår endast på grund av att uppskjuten skatt inte får redovisas.

5. *Exemplet fusion av holdingbolag*

I vägledningen finns ett exempel på redovisning av holdingbolag. I exemplet utgår värderingen från den ursprungliga förvärvsanalysen. Den goodwill som identifierades vid förvärvet av andelarna i holdingbolaget var hänförligt till den verksamhet som bedrevs i två av de tre dotterbolagen vid förvärvet. Då övervärdet är hänförligt till den verksamhet som bedrivs i dotterföretagen innebär det att vid fusionen behandlas den ursprungligen beräknade goodwillen som övervärde som belöper på andelarna i holdingbolaget. Den goodwill som redovisas i koncernen påverkas inte av fusionen.

Då det inte är dotterföretagen som fusioneras ligger verksamheten och tillgångarna kvar i dotterföretagen. Det saknas därför anledning att justera värdet på andelarna i dotterföretagen med mer än de värden som framkom vid förvärvet av holdingbolaget

Nämnden önskar synpunkter på den lösning som presenteras i exemplet.

6. *Exemplen*

Saknas det exempel i vägledningen eller finns det exempel som inte har praktisk betydelse?

7. *Övrigt*

Om det saknas reglering på ett visst område eller i övrigt finns behov av särreglering önskar nämnden synpunkter på det.

Förslaget och konsekvensutredningen finns på BFN:s webbplats (<http://www.bfn.se/sv/om-bokforingsnamnden/vara-remisser>). Vill ni ha ett utskrivet material skickat till er, sänd ett mejl till bfm@bfm.se eller kontakta BFN på 08-408 989 75 (telefonid vardagar 09.30 – 11.30).

Synpunkter lämnas endast per e-post till bfm@bfm.se senast den 15 oktober 2019. Lämna svaren både i word- och pdf- format. Frågor om remissen kan ställas till Eva Sundberg, eva.sundberg@bfm.se eller 08-408 98 983.

Stefan Pärnhem
kanslichef

Eva Sundberg
handläggare

Bilagor:

1. Förslag till allmänt råd med vägledning
2. Konsekvensutredning

Sändlista

1. Bolagsverket
2. Coompanion
3. Ekobrottsmyndigheten
4. Ekonomihögskolan vid Lunds universitet
5. FAR
6. Fastighetsägarna
7. Finansbolagens Förening
8. Finansinspektionen
9. Handelshögskolan vid Örebro universitet
10. HSB Riksförbund
11. Kooperativa förbundet, KF
12. Lantbrukarnas Riksförbund, LRF
13. Näringslivets Regelnämnd, NNR
14. Rådet för finansiell rapportering
15. Riksbyggen
16. Skatteverket
17. Srf konsulterna
18. Statistiska centralbyrån, SCB
19. Stockholms Kooperativa Bostadsförening, SKB
20. Svenska Bankföreningen
21. Svensk Försäkring
22. Svensk Kooperation
23. Svenskt Näringsliv
24. Stockholms universitet

För kännedom: Justitiedepartementet, enheten för fastighetsrätt och associationsrätt